

Tweemaandelijks blad van de Protestantse Kerken in en rond Brussel

bpost
PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

Protestantse Kerkerbrief

jaargang 37 • nummer 2 • april - mei 2025

Goede Week en Pasen 2025

Afgiftekantoor:
Brussel de Brouckère
Erkenningsnummer: P 910493
Tweemaandelijks

Protestantse Kerk Brussel
Nieuwe Graanmarkt 8, 1000 Brussel
www.protestantsekerkbrussel.be

- **Diensten in de Goede Week**
- **De waarheid aan het licht**
- **Vijftig jaar Oikocredit**

Colofon

De Protestantse Kerkbrief is het blad van de Protestantse Kerken in en rond Brussel.

Het verschijnt een zestal keren per jaar.

E-mailadres: kerkbrief@gmail.com

De redactie bestaat momenteel uit ds. Judith van Vooren en ds. Douwe Boelens
Verantwoordelijke uitgever:
ds. Douwe Boelens

De redactie behoudt zich het recht voor om een ingezonden artikel in te korten, redactioneel te bewerken of niet te publiceren. Zij is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de artikelen en slechts ten dele voor de stijl. Reacties zijn altijd welkom!

Uiterste inleverdatum voor de kopij
Kerkbrief juni-juli 2025:
maandag 12 mei 2025

Bij de voorpagina

Het schilderij op de voorpagina is gemaakt door **Kyoung-Eva Sung**.

Ter inspiratie diende een gedicht van **Jenny van Drimmelen-Krabbe**:

Schaduw van je ziel

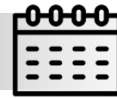
Je schaduw volgt je, heel dichtbij
Of je nu rent of stilletjes staat.
Ze is er altijd, een stille getuige,
Van wie je bent, van waar je gaat.

Ze fluistert zacht, maar luistert goed.
Ze draagt je dromen, al zijn ze klein,
Wanneer de wereld donker lijkt
Is zij daar, om tot troost te zijn.

Ze is de steun als alles lijkt te breken,
De zachte kracht die niet vergeet.
Een bewijs van wie je echt mag zijn.
Ook als de tijd je verder neemt.

Dus wanneer je twijfelt, kijk achter je.
Zij is er, die met je praat.
De schaduw zegt: 'Je mag er zijn,
En ik blijf, waar jij ook gaat.'

Agenda

- Maandag 7 april, 14.30 uur
Bijbelkring in Wemmel, heilige Maaltijd
- Woensdag 9 april, 19.30 uur
Districtsvergadering in Vilvoorde
- Donderdag 17 april, 20.00 uur
Viering Witte Donderdag in de PKB
- Vrijdag 18 april, 20.00 uur
Viering Goede Vrijdag in Vilvoorde
- Zondag 20 april
Paasviering met Doop en Belijdenis
- Maandag 21 april, 16.00 uur
Concert Bachverein ter nagedachtenis van Felix Snyers, Groot Begijnhofkerk
- Maandag 21 april, 20.00 uur
Taizégebed in Overijse
- Donderdag 24 april, 20.00 uur
Geloofsgesprek bij Steven Noë
- Vrijdag 25 april, 20.00 uur
Catechisatie bij Judith van Vooren
- Zaterdag 26 april, 20.00 uur
Taizégebed in Dilbeek
- Dinsdag 6 mei, 14.30 uur
Interkerkelijk Comité in de Museumkerk
- Donderdag 15 mei, 20.00 uur
Geloofsgesprek bij Greet Heslinga
- Zaterdag 17 mei: Synode van de VPKB
- Dinsdag 20 mei, 14.30 uur
Wijkbijeenkomst 'Toekomst van de kerk'
- Dinsdag 20 mei, 20.00 uur, in de kerk
Wijkbijeenkomst 'Toekomst van de kerk'
- Woensdag 21 mei, 20.00 uur
Taizégebed in Tervuren
- Donderdag 22 mei, 14.30 uur
Wijkbijeenkomst 'Toekomst van de kerk'
- Maandag 26 mei, 19.30 uur
Vergadering Raad van Bestuur
- Zaterdag 31 mei, 20.00 uur
Taizégebed in Dilbeek
- Zondag 1 juni, 15.00 uur
Nationale dienst inzegening nieuwe predikanten in de Botanique-kerk
- Maandag 2 juni, 14.30 uur
Bijbelkring in Wemmel

De waarheid aan het licht

In het Evangelie van Johannes wordt een paar keer verteld dat iemand zich vergist. De vergissing wordt uit de doeken gedaan - maar laat vervolgens ook weer een andere, diepere waarheid zien. De schrijver speelt zo een spel met het onthullen van de waarheid.

Een mooi en bekend voorbeeld daarvan wordt verteld over het kruis van Jezus. De religieuze leiders die Jezus aan Pilatus hebben uitgeleverd, hebben gezegd dat Jezus op het koningschap uit was en daarom een gevaar vormde voor de Romeinse autoriteiten. Daarom laat Pilatus een inscriptie maken voor het kruis van Jezus:

“Jezus van Nazaret, koning van de Joden.”

De tegenstanders van Jezus zien natuurlijk ogenblikkelijk in dat deze inscriptie naar hun smaak niet klopt. Er moet iets heel anders op staan: dat Jezus een rebellenleider was, die zichzelf tot koning wilde uitroepen!

Maar dan is het al te laat. Pilatus wil ervan af zijn, en blijft bij de oorspronkelijke inscriptie. En zo is Pilatus, die geen kaas gegeten heeft van de godsdienstige discussies binnen het Joodse volk, tegen wil en dank een verkondiger geworden van Jezus' koningschap. “Jezus is de Messias,” had hij kunnen schrijven als hij zou weten wat dat betekende.

Zoiets lijkt er ook te gebeuren in het verhaal over de opstanding van Jezus op de aller-eerste Paasdag. Wat er gebeurt, is zeer verwarrend: een graf blijkt na een begrafenis leeg te zijn. Petrus en Johannes weten niet wat ze ermee aan moeten; ze reageren met paniek en dus inadequaat op hun bevindingen. Maar Maria van Magdala is daar ook en die ondergaat haar verdriet op andere wijze. Zij spreekt daar met twee vreemdelingen in witte kleding en vervolgens met nog een vreemdeling die ze evenmin meent te kennen.

Ze denkt dat het iemand is, die verantwoordelijk is voor het onderhoud van die tuin.

Zomaar een vergissing van iemand die van verdriet niet goed uit haar ogen kijkt?

Misschien toch meer dan dat. Het verhaal van Johannes lijkt hier te verwijzen naar de tuin van Eden, een verhaal uit het begin van de Bijbel, waar de eerste mens door God is aangesteld om “die te bewerken en erover te waken.” Jezus neemt de plaats in van die eerste mens.

Door het opstandingsverhaal van Johannes worden we erop gewezen dat Jezus zo'n mens is, zoals de eerste mens geroepen is om mens te zijn. Hij is de vervulling van ons verlangen naar een goede mens, het evenbeeld van de goede God.

Er zijn veel misverstanden in dit Evangelie - maar door al die misverstanden heen wil het boek ons de ogen openen voor wie Jezus is. Dat Hij niet een mislukte profeet of een onruststoker is die zijn ambities met de dood heeft moeten bekopen. Dat zijn dood geen 'afgang', geen mislukking is.

In tegendeel. Gaandeweg het Evangelie hebben de leerlingen van Jezus ingezien dat zijn dood een overwinning op het kwaad, een weg opwaarts betekende: een 'verhoging' tot goddelijke heerlijkheid. Langzamerhand is dit besef bij hen doorgedrongen. De ogen zijn hun opengegaan; ze zijn tot inzicht gekomen. Jezus' opstanding betekende en betekent een nieuw verstaan van Gods wereld.

ds. Douwe Boelens

Protestantse
Kerk Brussel

Zondag 6 april, 5^e van 40-dagentijd

Voorganger ds. Judith van Vooren
Ambtsdrager A. Seinen
Organist A. Rusakova
Gemeentelid G. Heslinga
Collectes VPKB/Kerk

Zondag 13 april, Palmzondag

Voorganger ds. Douwe Boelens
Ambtsdrager L. Buddingh
Organist R. Auquier
Gemeentelid H. Dille
Collectes Talita/Kerk

**Donderdag 17 april, Witte Donderdag
Gemeenschappelijke dienst van
Schrift en Tafel**

Voorgangers ds. Douwe Boelens
en ds. Judith van Vooren
Ambtsdrager P. Vitulano
Organist A. Rusakova
Gemeentelid R. van Drimmelen
Collectes Kerk en Wereld/Kerk

**Vrijdag 18 april, Goede Vrijdag
Gemeenschappelijke dienst van
Lezingen en Gebeden in Vilvoorde**

Voorgangers ds. Judith van Vooren
en ds. Douwe Boelens

**Zondag 20 april, Pasen
Belijdenis en Doop**

Voorganger ds. Judith van Vooren
Ambtsdrager E. Kitoko
Organist A. Rusakova
Gemeentelid K. van der Meer
Collectes Diaconie/Kerk

Zondag 27 april, 2^e zondag van Pasen

Voorganger ds. Douwe Boelens
Ambtsdrager A. Seinen
Organist R. Auquier
Gemeentelid H. Dille
Collecte Protestantse Solidariteit/Kerk

Zondag 4 mei, 3^e zondag van Pasen

Voorganger ds. Douwe Boelens
Ambtsdrager P. Vitulano
Organist L. T'Jollyn
Gemeentelid R. van Drimmelen
Collectes VPKB/Kerk

Zondag 11 mei, 4^e zondag van Pasen

Voorganger ds. Judith van Vooren
Ambtsdrager A. Bultena
Organist R. Auquier
Gemeentelid G. Heslinga
Collectes Kerk en Wereld/Kerk

**Zondag 18 mei, 5e zondag van Pasen
Dienst van Schrift en Tafel m.m.v.
Kamerkoor Dil'Arte; ook dienst in
Zavelenborre**

Voorganger ds. Douwe Boelens
Ambtsdrager E. Kitoko
Organist A. Rusakova
Gemeentelid K. van der Meer
Collectes Diaconie/Kerk

**Zondag 25 mei, 6e zondag van Pasen,
Taizéviering; ook dienst in Zavelen-
borre (let op: 20 km. van Brussel)**

Voorganger ds. Douwe Boelens
Ambtsdrager L. Buddingh
Organist R. Auquier
Gemeentelid F. Bastiaens
Collectes PSC/Kerk

Donderdag 29 mei, Hemelvaartsdag

Zondag 1 juni, 7e zondag van Pasen

Voorganger ds. Judith van Vooren

Ambtsdrager P. Vitulano

Organist L. T'Jollyn

Gemeentelid R. van Drimmelen

Collectes VPKB/Kerk

Diensten Bethlehemkerk

Zondag 6 april, 5^e van de 40-dagentijd

Dienst van Schrift en Tafel

Voorganger ds. Douwe Boelens

Ambtsdragers: Johanna Jonkman

en Henri Van de Wouwer

Zondag 20 april, Pasen

Dienst gestreamd vanuit de PKB

Bijeen

Wijkbijeenkomsten in mei: "De toekomst van de kerk"

In 2023 verscheen in Nederland een boek van dr. Aarnoud van der Deijl onder de titel *'De toekomst van de kerk/Essay vol rouw en hoop'*. De schrijver is predikant en hij heeft in zijn boek op een rijtje gezet waar hij in de kerk op gehoopt heeft en wat daarvan terechtgekomen is.

Soms stemt dat weemoedig: hij heeft zich ingezet om de kerk aantrekkelijk te maken of te houden, en dat leverde niet altijd op wat hij hoopte. Manieren om de kerk hipper en

aantrekkelijker te maken bleken in de praktijk niet altijd effectief.

Toch is het een boek geworden dat ook vol hoop is: Van der Deijl is doordrongen geraakt van de diepe behoefte waarin een kerkgemeenschap soms voorziet. Hij laat daarom ook mensen aan het woord die juist in de kerk iets gevonden hebben. Rouw en hoop zullen beide aan bod komen in de wijkbijeenkomsten. Nadere gegevens volgen!

ds. Douwe Boelens

Wijkbijeenkomsten in juni: "Het is de waarheid..."

Tijdens de laatste serie wijkbijeenkomsten van dit kerkelijk seizoen gaat het over: de waarheid.

Lange tijd was het vooral aan filosofen om na te denken wat er met dit begrip bedoeld werd, maar sinds alternatieve feiten, complottheorieën en 'ieder zijn of haar eigen waarheid' de wind mee hebben, dringen allerlei vragen zich op.

Wat is er nog waar, of is alles relatief en afhankelijk van de persoon die iets beweert? Hoe weet je zeker of iets waar is of niet? Hoe kun je jongeren beschermen tegen onwaarheden? Kunnen we de wetenschap wel altijd vertrouwen? Bestaat de Waarheid met een grote W wel en zo ja, is het belangrijk om die te kennen?

Waarheid is op verschillende manieren verbonden met het begrip rechtvaardigheid en

daardoor is het ook een geloofsthema: zonder waarheid geen rechtvaardigheid.

Bovendien zijn er verschillende Bijbelteksten die over waarheid gaan, waarvan de tekst uit het evangelie naar Johannes het meest opvalt: *"Ik ben de weg, de waarheid en het leven."*

Hans Scholten en ondergetekende zullen u op behapbare wijze inleiden in deze filosofische en theologische materie, waarbij de link naar de actualiteit van vandaag en de link naar onze eigen vragen niet zullen ontbreken.

De bijeenkomsten vinden plaats op dinsdag 3 juni om 20.00 uur in de kerk, en op donderdagmorgen en op donderdagmiddag 5 juni op locaties die binnenkort bekend worden gemaakt. Welkom!

Gertjan Bikker

Nieuws uit de gemeenschap van de voormalige Bethlehemkerk

Het jaar 2025 begon zoals 2024 eindigde: in mineur! Schuld daaraan waren de gezondheidsperikelen binnen onze gemeenschap.

O.a. Georges moest dringend onder het mes (verwijderen galblaas) en dus was hij weken buiten strijd. Daar hij de chauffeur is voor meer dan de helft van onze (autoloze) leden, was dit een groot probleem. Ikzelf heb al sinds midden december te kampen met mijn immuunsysteem waarvan de waarden veel te laag liggen en waardoor ik bedeed word met de ene na de andere luchtwegeninfectie.

Maar... we blijven onderling in contact met elkaar. Daar hebben we begin dit jaar voor gezorgd, dat alhoewel niet fysiek, wij toch in gedachten en gebed samen kunnen zijn. Ieder gezin ontving het boek:

'Geloofsmomenten – 365 maal stilstaan bij God' (Uitgegeven door KokBoekencentrum). Er is voor iedere dag een Bijbeltekst en kleine bedenking. Zo zijn wij dagelijks – misschien niet op hetzelfde tijdstip, maar wel tijdens onze stille momenten - in verbinding met

God en met elkaar.

Laat mij even terugkomen op het onderwerp van 13 februari: **'Vriendschap met God'**, naar aanleiding van de tekst Exodus 33: 7, 9, 11. Ik citeer: "God verlangt ernaar om een intieme, vertrouwelijke omgang met ieder van ons te hebben. Door het offer dat Jezus bracht, kunnen ook wij in zo'n relatie met God leven!"

Mozes bouwde een ontmoetingstent op ruime afstand van de legerplaats. Hebben jullie ook zo'n 'ontmoetingsplek' waar jullie God kunnen ontmoeten? Het hoeft niet altijd een tent te zijn. Ik hoef jullie niet meer te zeggen waar mijn ontmoetingsplek ligt (mijn lindeboom), maar ik ging er niet meer over palaveren.

We gaan dus met volle moed en vertrouwen verder en starten onze samenkomsten opnieuw in april.

Laat ons onze ogen op Hem gericht houden en het leven vol vertrouwen tegemoet treden.

Johanna Jonkman

Woordzoeker bij het Nieuws uit de Bethlehemkerk

N	M	G	O	E	K	I	J	L	E	W	U	O	R	T	R	E	V	T
E	I	T	C	E	F	N	I	T	D	F	T	E	I	J	F	E	I	F
T	D	G	L	R	D	O	G	S	F	S	R	L	D	E	L	V	E	
S	D	N	G	A	O	N	O	E	K	U	P	A	S	D	K	E	O	
M	E	I	R	N	A	O	R	E	G	S	R	T	T	W	A	D	H	
O	N	K	N	L	I	G	T	K	R	T	E	I	I	U	A	A	E	
K	S	N	R	S	E	L	O	E	O	A	W	E	P	O	R	G	M	
N	N	E	U	V	E	M	R	S	O	R	R	E	I	B	N	E	E	
E	V	D	L	B	E	I	G	E	T	T	E	E	S	A	R	L	I	
M	C	E	I	J	N	H	U	I	M	D	E	D	L	G	E	P	I	J
A	L	B	A	A	K	A	M	P	E	N	N	M	E	T	S	K	N	
S	K	E	L	P	S	G	N	I	T	E	O	M	T	N	O	S	I	

BEDENKING - BIJBELTEKST
 BOUWDE - DAGELIJKS -
 DUS - EER - ELKAAR - GOD
 GROOT - HELFT - HOEFT -
 INFECTIE - INTIEME -
 KAMPEN - LAAG - MEER -
 MES - MIDDEN - OFFER -
 ONGANG - ONDERLING -
 ONDERWERP -
 ONTMOETINGSPLEK -
 RELATIE -
 SAMENKOMSTEN -
 STARTEN - TERUGKOMEN
 TIJDSTIP - VERLANGT -
 VERTROUWELIJKE

Woordzoeker (bij het Nieuws uit de voormalige Bethlehem Kerkgemeenschap)

Alle woorden zijn zowel verticaal, horizontaal of diagonaal in twee richtingen verborgen. De overgebleven letters vormen in de leesrichting een zin uit een Bijbeltekst. Oplossing te zenden **vóór 30 april 2025** naar johanna.jonkman@telenet.be of per sms op nummer 0477 49 81 26.

De winnares van de vorige woordzoeker is **Cornelia Stetiu**. Zij ontvangt het boek **'Veel Zegen'** van Willem de Vink. Proficiat!

In memoriam Felix Snyers

Op 24 januari 2025 overleed Felix Snyers op bijna 85-jarige leeftijd. Hij was één van de vaste organisatoren in onze kerk.

Als componist schreef hij 154 werken waaronder een symfonie, een concerto voor orgel en orkest, vier cantates, een concertino voor viool en orkest, sonates, kamermuziek enz. In 1992 verleende de Unie van Belgische Componisten aan Félix Snyers de *'Fugatrofee'* als erkenning van zijn voortdurende bezigheden voor de hedendaagse Belgische muziek.

Félix Snyers was vroeger directeur van de Muziekacademie van Sint-Jans-Molenbeek en voorzitter van de Belgische *Bachvereniging*. Onze kerkgemeenschap zal zijn muzikale bijdragen aan de diensten zeer missen. Hij kwam in kerkdiensten vaak met verrassende, korte improvisaties en hij was een aimabel mens. We nemen afscheid van een groot musicus en van een goede vriend.

Op Tweede Paasdag, 21 april, zal in de Begijnhofkerk (*'House of Compassion'*) om 16.00 uur een concert worden gegeven ter nagedachtenis aan Felix Snyers. Op het programma staan naast werken van Johann Sebastian Bach ook werken van Felix Snyers.

Binnengekomen

Als nieuwe leden in onze gemeente mogen wij dhr. Jurjen Wiersma en mevr. Karin Janssen van Doorn begroeten.

Ze zijn sinds mensenheugenis gekend in de Protestantse Kerk Brussel. Dr. Jurjen Wiersma ging ook vele jaren regelmatig voor in onze kerkdiensten.

De laatste jaren waren zij lid van de Bethlehemkerk in Anderlecht, waar zij wonen. Ze hebben nu besloten om te verhuizen naar de PKB.

Hartelijk welkom!

Muziek tijdens de eredienst

Het zal u niet ontgaan zijn dat wij sinds enkele maanden nieuwe begeleiders mochten verwelkomen tijdens onze erediensten. Dit is een direct gevolg van het overlijden van Felix Snyers, een van onze trouwe organisten.

Het vinden van organisten is geen sinecure, het is al iets eenvoudiger andere muzikanten te vinden, zoals **Nafthali Tollenaar** en **Lenaart T'Jollyn**, piano en **Ingrid Vercruysse**, fluit. Zij functioneren nu naast de oude getrouwen, **Anna Rusakova**, die ook regelmatig jonge muzikanten uitnodigt en **Raymond Auquier**. Daarnaast wil ook **Anne Theo Seinen** wel eens achter het orgel kruipen.

Sinds september 2024 mogen we rekenen op **Erik Berghuis** om voor iedere zondag een begeleider te vinden. Aan allen, een hartelijk woord van dank!

Goede Week

Zoals gebruikelijk worden de diensten van **Witte Donderdag en Goede Vrijdag** gevierd met de William Tyndalekerk van Vilvoorde.

De dienst van Witte Donderdag zal plaatsvinden in onze Kerk, de dienst van Goede Vrijdag zal plaatsvinden in de William Tyndale-Silokerk, Rondeweg 3, Vilvoorde (volgende én eenvoudige parkeergelegenheid aanwezig)

Beide vieringen beginnen om 20.00 uur.

Catechisatie

De jongeren worden verwacht voor twee nieuwe sessies catechisatie en wel op 25 april en 23 mei, steeds om 20.00 uur bij ds. van Vooren aan huis.

Praktische dag aan de Faculteit

Conflicten in de kerk hebben een eigen wetmatigheid. Ze sluimeren lang, breiden zich soms uit en zijn niet eenvoudig op te lossen. En dat terwijl de kerk juist de plaats is van verzoening en opnieuw beginnen.

Op deze dag kijken we in de spiegel van een zusterkerk, de PKN, waar in de afgelopen jaren veel veranderingen zijn doorgevoerd om geschillen in de kerk te voorkomen en tot een goede oplossing te brengen.

Dr. Klaas-Willem de Jong, hoofddocent aan de PThU, bespreekt het spanningsveld tussen procedures en personen met als terugkerende vraag: hoe werkt herstel van verhoudingen?

In het middagedeelte richten we ons op de praktijk van de VPKB.

PRAKTISCHE DAG Conflicten in de Kerk

23 APRIL 2025
11:00 - 16:00

INFO & AANMELDEN
fptr@fptr.be

Pasen: Doop en Belijdenis

Wij zijn verheugd u te mogen uitnodigen voor de Paasviering op zondag 20 april. Tijdens deze viering zal **Steven Noë** belijdenis afleggen, tevens zal hij worden gedoopt. Wij hopen dat u hem talrijk zult omringen bij deze belangrijke en vreugdevolle gebeurtenis.

Concert voor Felix Snyers

Op **paasmaandag, 21 april om 16.00 uur** organiseert het Bachveren een orgelconcert ter ere van Felix Snyers.

Op het programma staan orgelwerken voor Pasen van J.S. Bach, en werken van Felix Snyers.

Plaats: Kerk Groot Begijnhof; inkom: gratis

Taizé-gebeden

In de Druivenstreek kunt u deelnemen aan Taizévieringen. Deze vieringen gaan maandelijks afwisselend door in de Sint-Martinuskerk te Overijse en in de Sint-Jan Evangelistkerk te Tervuren.

In Dilbeek wordt steeds op de laatste zaterdag van een maand een Taizégebed gehouden. De ontmoetingen vinden plaats in de Dominiek Saviokerk te Dilbeek.

Data Taizégebeden 2025

maandag 21 april 2025 te Overijse
zaterdag 26 april 2025 te Dilbeek
woensdag 21 mei 2025 te Tervuren
zaterdag 31 mei 2025 te Dilbeek
maandag 16 juni 2025 te Overijse
zaterdag 28 juni 2025 te Dilbeek

Vooruitzicht naar de Synode van 17 mei

Traditionele protestantse kerken en kerkverbanden, zoals onze VPKB, die zich geworteld weten in de 16de-eeuwse Reformatie, hebben het in deze hoek van Europa al meerdere decennia moeilijk. Onlangs is daar met enorme snelheid een andere grote uitdaging bij gekomen. Onze democratische regeringsvorm, lang als *'heilig'* en onaantastbaar beschouwd en door ons stiekem gezien als zo ongeveer het beste waartoe wij mensen in staat zijn, wordt ernstig bedreigd en dat door allerlei ontwikkelingen.

Waar we er als kerken jarenlang niet of steeds moeilijker in geslaagd zijn om de juiste taal te vinden om de ongeëvenaarde waarde en diepgang die het geloof voor ons heeft op een boeiende manier over te brengen op nieuwe generaties - waaronder onze eigen kinderen - slaagt een gematigde, eenheid gezinde politiek er steeds minder in geloofwaardigheid te verwerven bij (een steeds groter deel van) de bevolking. Er staat zoveel op de tocht. Moeilijke tijden, zoveel is duidelijk.

Maar ook tijden waarin, althans zo ervaar ik het zelf, wij worden teruggevoerd naar de kern van wat geloven is, ver weg van alle vanzelfsprekendheid, bij existentiële vragen over onze gezamenlijke roeping.

Op de aanstaande **Synodevergadering van 17 mei** zullen we ons samen bezinnen.

Te midden van de huidige maatschappij die vaak in de ban blijkt van de idee dat alles onmiddellijk succes moet kennen, dat veel onmiddellijk relevant moet zijn, waarin weinig geduld is en waarin vrijwel alles - voor sommigen zelfs hun bestaansrecht! - verdiend lijkt te moeten worden, zijn wij er als een diverse kerk met het verhaal dat we leven van de gave.

Hoe kunnen we wat de Reformatoren in navolging van de apostel Paulus als *'genade'* omschreven, voor onszelf meer centraal stellen en - Gods kerk is nooit een doel op zich - als de adem van het leven naar de kruispunten van onze samenleving laten waaien?

In veel van onze kerkgemeenten wordt in de aanloop naar de Synodezitting hierover veel van gedachten gewisseld.

Allen die dit lezen wil ik, mogelijk ten overvloede, vragen om de Synodedag van 17 mei en het proces daarheen te dragen in gebed. Uw gebed vraag ik eveneens voor beide kandidaten voor het voorzitterschap van de Synodale Raad 2026-2029 die momenteel een bijzondere periode van veeleisende maanden beleven.

ds. Steven H. Fuite

Stadspredikantschap - stand van zaken

De projectgroep stadspredikantschap heeft in augustus vorig jaar een einddocument uitgebracht over het stadspredikantschap onder de titel *'Tot uw dienst'*.

Dit heeft ze aangeboden aan de Brusselse kerkenraden, Districtsbesturen ABL en Frans-talig Brabant en aan de Synodale Raad opdat deze organen het project in concrete vormen omzetten.

De projectgroep komt nog regelmatig samen met name om elkaar op de hoogte te bren-

gen van de vorderingen langs Franstalige- en Nederlandstalige kant.

Het is immers nog steeds de bedoeling om twee stadspredikanten voor Brussel aan te werven: een Franstalige en een Nederlandstalige. Bedoeling is dat beiden samenwerken in teamverband.

Onze Kerkenraad is inmiddels bezig om mensen te vinden voor de beroepingscommissie en begeleidingscommissie voor de aanwerving en begeleiding van de Nederlandstalige stadspredikant.

Groener geloven

Onder de titel 'Groener geloven' willen we in de Kerkbrief regelmatig iets doorgeven wat verband houdt met de zorg voor de Schepping: klimaat, biodiversiteit en duurzaamheid.

Deze keer een bijdrage van Ko van der Meer.

Tijdens de kerkdiensten verzorgt hij regelmatig beeld en geluid en is hij 'gemeentelid van dienst'.

Als gids begeleidt hij vele natuurwandelingen door het Zoniënbos.

Hieronder geeft hij zijn ervaringen met bos, klimaatverandering en diversiteit door.

Een groene erfenis

Toen ik twintig jaar geleden naar België verhuisde, ben ik snel daarna lid geworden van **Natuurpunt België**.

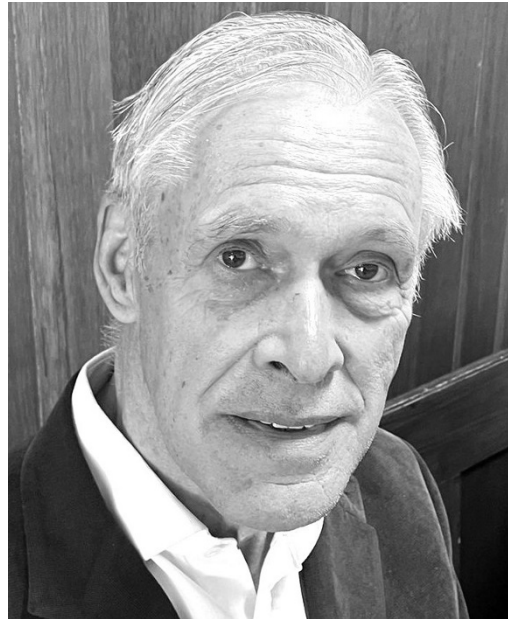
Na mijn pensionering ben ik daar penningmeester geworden. Ook startte ik de opleiding Natuurgids bij het **Centrum voor Natuur- en Milieueducatie**.

Mijn Zeeuwse grootvader was Gemeentelijk Tuinarchitect van een grote stad in Zuid-Holland. Daardoor heb ik wellicht een groen vingertje. Mijn jongere broer heeft er vijf en plaagt mij altijd met de Latijnse namen als we in de **Nationale Plantentuin** van Meise wandelen.

Ik vind natuur erg belangrijk en we moeten het zoveel mogelijk beschermen: omdat de natuur onder druk komt te staan door de oprukkende verstedelijking, inkrimping en versnippering van natuurlijke leefgebieden, intensivering van landbouwmethodes met overmatige bemesting en gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen, overbevissing van de zeeën, industriële activiteiten. En natuurlijk ook de klimaatverstoring, waarbij het warmer wordt met veel overstromingen en bosbranden.

Daarom is door de **Europese Unie** een samenhangend Europees netwerk van beschermde gebieden opgericht: het **Natura 2000-netwerk**. De basis van dit netwerk wordt gevormd door twee Europese richtlijnen, de *Vogelrichtlijn* en de *Habitatrichtlijn*.

De doelstellingen van Natura 2000 zijn het in stand houden van de verscheidenheid aan flora, fauna en leefgebieden. Dat is zeer gewenst en ook noodzakelijk voor toekomstige generaties.

Het Zoniënwoud is een tiental jaar geleden ook een Natura 2000-beschermingszone geworden.

Als ik gids met kinderen, laat ik ze vaak een beukenboom opmeten. Die groeit op borsthoogte twee centimeter in omvang per jaar, dus als de omvang 3,8 meter is, dan is die beuk ongeveer 190 jaar oud.

Kinderen zijn dan vaak verbaasd dat die boom ouder is dan hun grootouders en eeuwen heeft overleefd. Zelfs de Napoleontijd en de Eerste en Tweede Wereldoorlog.

In het Zoniënwoud vinden bijna jaarlijks boomplantingen plaats, vaak met hulp van schoolkinderen, zodat die leren over de wonderlijke natuur. Beuken worden niet meer aangeplant, aangezien die 80% van het bosbestand uitmaken. Men wil naar een bestand van 60% beuken en dus een meer gemengd bos, waarin eiken, berken en esdoorns een plaats hebben.

In 1770 zijn veel beuken aangeplant om de notabelen de gelegenheid te geven op groot wild te jagen. Immers de ondergroei is bij beuken nauwelijks aanwezig. Wel de voorjaarsbloeiërs. Door de droogte van de laatste jaren hebben beuken veel te lijden; hun wortels gaan niet diep genoeg om bij het grondwater te komen. Ook zijn ze slecht bestand tegen veel zonlicht en stormen.

Omgevallen bomen laat men vaak liggen. Die zijn dan weer nuttig voor de insecten en zwammen en bieden een schuilplaats voor winterslapers zoals egels, kikkers en padden. Men streeft naar 4% stand of liggend dood hout in het bos.

*“Voor een boom
is er altijd hoop:
als hij wordt omgehakt,
loopt hij weer uit,
er blijven nieuwe loten
komen.”
(Job 14:7)*

Ik heb de bomen lief

Ik heb de bomen lief
die van de hemel dromen,
hun takken tot gerief
van vogels die er wonen.
Ik heb de bomen lief.

Ik heb hun kleuren lief,
Die bladeren, de nerven,
Hun dwarrelende lied,
Hun mild en vurig sterven.
Ik heb hun kleuren lief.

Ik heb de bomen lief,
Hun stammen aardediep,
de schorsen en de kerven,
hun wijsheid heb ik lief.
Ik heb de bomen lief.

*Uit: Klimaatbrevier
René van Loenen, 2024, blz. 19*

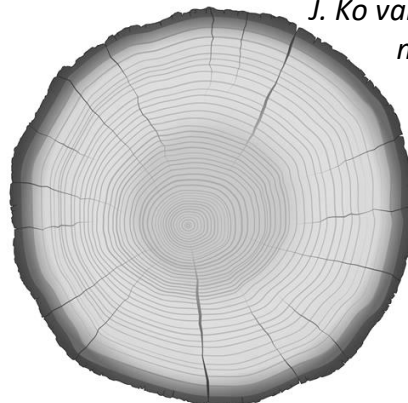

Langs de autosnelwegen en spoorlijn die het Zoniënwoud doorkruisen, zijn sedert een zevental jaren 24 kilometer afrasteringen geplaatst, zodat dieren niet meer kunnen oversteken. Voordat deze hekken werden geplaatst, werd per jaar in het Vlaams gedeelte door de boswachters wel een 50-tal kadavers van grotere zoogdieren, zoals ree, vos, das en marterachtigen gevonden.

Door de 'ontsnippering' van het woud is het foerageergebied voor de dieren weer groter geworden. Daar waar de meeste kadavers werden gevonden, is thans het ecoduct Groenendaal gebouwd. Ook zijn er vele faunabuizen en ecotunnels om de dieren te laten oversteken. Nu worden nauwelijks nog kadavers langs de wegen gevonden, hetgeen een groot pluspunt is.

Mijn favoriete seizoen is de lente, wanneer elk jaar weer het ontluikende groen tevoorschijn komt en dieren worden geboren. Zo mooi dat dat elk jaar wederom gebeurt! Wat is de cyclus in de natuur toch mooi en dat zie ik als een Godsgeschenk voor ons. Laten we wat ons geschonken is zo veel mogelijk in stand houden voor de vele generaties na ons.

*J. Ko van der Meer
maart 2025*

“De hommel kan vliegen” - 50 jaar Oikocredit

Afgelopen december vierde Oikocredit België haar 40-jarig bestaan.

Tijdens die bijeenkomst, vertelde Rob van Drimmelen over het ontstaan van de moederorganisatie, Oikocredit International, nu 50 jaar geleden.

Hij nam deel aan de eerste jaarvergadering in 1979 en was in de jaren '90 lid van het bestuur.

Hieronder volgen enkele passages uit het verhaal dat Rob in december hield.

De volledige tekst is te lezen op de website van Oikocredit België:

<https://www.oikocredit.org/nl-be/news/40-jaar-oikocredit-in-belgie/>

Het begin

De oorsprong van Oikocredit ligt in de woelige jaren zestig van de vorige eeuw. De periode van wederopbouw na de Tweede Wereldoorlog liep ten einde en een nieuw tijdperk begon. Dat werd gekenmerkt door optimisme, creativiteit en verlangen naar verandering. De dekolonisatie zette zich in hoog tempo door. Ontwikkelingshulp kwam in zwang. Daarbij was wellevendheid zeker niet altijd alleen het enige motief; eigenbelang en geopolitieke motieven waren nooit ver weg. De invloeden van het nieuwe tijdperk lieten de kerken niet onberoerd.

Het **Tweede Vaticaanse Concilie** leidde tot veel vernieuwingen. In 1967 verscheen de encycliek **Populorum Progressio** waarin de ontwikkelingsproblematiek centraal stond.

De **Wereldraad van Kerken** was bij haar oprichting in 1948 nog vooral een Westerse raad van kerken. Maar als gevolg van het dekolonisatieproces, werden steeds meer kerken uit het Zuiden lid van de Wereldraad en kwam ook daar het ontwikkelingsvraagstuk steeds hoger op de agenda te staan. In die tijd overheerste het optimisme. ‘Ontwikkeling’ werd vooral gezien als een lineair inhaalproces. Met voldoende geldelijke en technische hulp vanuit het Westen, zouden ontwikkelingslanden binnen een aantal decennia hetzelfde niveau van welstand bereiken als de rijke landen.

Op deze zienswijze kwam echter steeds meer kritiek. De Wereldraad benadrukte dat ontwikkelings**hulp** vervangen zou vervangen

moeten worden door ontwikkelings**samenwerking**. Voor bepaalde activiteiten zal giftengeld altijd nodig blijven, maar er zijn ook projecten die beter gefinancierd kunnen worden via leningen. Hierdoor zou bovendien een extra financiële bron kunnen worden aangeboord, namelijk investeringsgelden waarover sommige kerken en kerkleden, vooral in het Noorden, beschikken.

EDCS

Om die investeringsgelden te mobiliseren, richtte de Wereldraad in 1975, in Rotterdam, de **Ecumenical Development Cooperative Society** op. Het beoogde aanvangskapitaal van \$ 25 miljoen werd bij lange na niet gehaald. EDCS moest het doen met een schamele \$ 1,5 miljoen.

Zo'n 80 kerken deden mee, vaak tegen het advies van hun penningmeesters in. Die waren soms heel sceptisch en hadden weinig fiducia in het project. Velen van hen vonden het weggegooid geld. Vaak werd de investering in EDCS dan ook meteen afgeschreven.

Er waren twee redenen voor het kiezen van Nederland als vestigingsplaats voor het hoofdkantoor van EDCS. Ten eerste het grote enthousiasme van kerken in Nederland voor dit nieuwe model. Maar, misschien nog belangrijker, de Nederlandse overheid bood EDCS belastingvrijdom aan zolang het uit-

gekeerde dividend onder de 2% bleef. Gelijkwaardigheid was een leidend principe voor EDCS. Elk lid kreeg één stem, onafhankelijk van het aantal aandelen dat men bezat. Dus “*de meeste stemmen gelden*” en niet “*de meeste gelden stemmen*”.

De leningen van EDCS waren bedoeld voor georganiseerde groepen van mensen – vooral coöperaties – en niet voor individuen. De invloed van de te financieren projecten op het milieu was van het begin aan een zeer belangrijk criterium. Zorgen om het klimaat kwamen pas later naar boven. Projecten die door vrouwen werden uitgevoerd, hadden een streepje voor, omdat zij vaak betrouwbare partners zijn als het gaat om micro-kredieten.

Voor kerken vormde het investeren in EDCS een uitdaging om wat zij preken ook in de praktijk te brengen. Door het aanvaarden van een relatief bescheiden financieel rendement ten gunste van een hoog sociaal en ecologisch rendement, konden zij de daad bij het woord voegen. Konden zij met recht ‘*geloof-waardig*’ worden.

De beginjaren van EDCS waren niet gemakkelijk. Er waren successen zowel als tegenslagen. Zo was EDCS betrokken bij een viskwekerijproject in China en Hong Kong. Het idee daarachter was plausibel: de oliecrisis leidde in de zeventiger jaren tot heel hoge brandstofprijzen. Vissers in Hong Kong en China konden de benzine voor hun boten niet meer betalen. Zo ontstond het idee van het kweken van vissen in kooien voor de kust. Een mooi idee vond men ook in EDCS en er werd in 1980 een lening van \$ 500.000 verstrekt. Het noodlot sloeg echter toe toen in september 1983 Hong Kong werd getroffen door een orkaan. Het gedeelte van het project in Hong Kong werd totaal vernietigd. Voor de vissers aldaar was dit een ramp en EDCS moest dat deel van de lening afschrijven.

Na een wat aarzelend begin, begon EDCS in de loop der tijd behoorlijk te groeien, mede als gevolg van het oprichten van steunorganisaties, zoals Oikocredit België, waar-

door ook investeringen van anderen dan kerken, bijvoorbeeld individuen, konden worden aangetrokken. Dit heeft ertoe geleid dat er in 2024 al meer dan 1 miljard euro uitstond aan leningen!

Oikocredit

In de jaren negentig werd de naam EDCS vervangen door een meer wervende naam: *Oikocredit*. Het woord ‘*credit*’ komt van het werkwoord ‘*credere*’, geloven. Krediet kan alleen maar gegeven worden als je erin gelooft, erop vertrouwt dat het verstrekte geld op betrouwbare en zorgvuldige manier wordt aangewend. Een crediteur is dus een gelovige. Een ‘*Gläubiger*’, in het Duits. Oikocredit is een model dat uitgaat van een gezamenlijke en gedeelde verantwoordelijkheid. Dit vanuit het besef dat we niet langs de zijlijn kunnen blijven staan roepen om erop te wijzen wat er allemaal mis is in de wereld. We moeten verder gaan dan kritiek. Goede profeten zeggen niet alleen wat er fout is, maar geven ook de richting aan waarin we zouden moeten gaan. Daarbij is passie op zich niet genoeg. Die passie moet gepaard gaan met serieuze en professionele analyses en aanpak. Dromen met de ogen open en beide benen op de grond.

Hommel

Als je een ingenieur in aerodynamica zou vragen of een hommel kan vliegen, zou hij of zij “*nee*” zeggen, vanwege de anatomie van dat beestje. Toch vliegt hij! Als je in de jaren zeventig aan een conventionele bankier had gevraagd of Oikocredit - toen EDCS genaamd - een levensvatbare onderneming zou zijn, zou hij (de meeste conventionele bankiers zijn mannen) hebben geantwoord: “Geen schijn van kans.” Toch is Oikocredit van de grond gekomen en vliegt het, na 50 jaar, met een snelheid en op een hoogte die zelfs sommigen van ons die enthousiast waren over het oorspronkelijke idee, verbazen. Dit mede dankzij steunverenigingen zoals Oikocredit België.

De wonderen zijn de wereld nog niet uit. Oikocredit laat zien dat een andere wereld mogelijk is!

Actie Vrijwillige Bijdragen 2025

Wij zijn kind aan Huis

*Rond het licht dat leven doet,
groeten wij elkaar met vrede,
wie in voor- of tegenspoed
zegen zoekt, mag binnentreden,
bij de Heer zijn wij hier thuis,
kind aan huis.*

(NLB 287:1)

De boodschap dat de deur van Gods huis altijd openstaat, is een uitnodiging voor ieder van ons, voor onze naasten en voor de gemeenschap om ons heen, om binnen te stappen in een ruimte waar je troost kan vinden, waar je veilig kan voelen, waar je rustig kan worden. Het gaat erom dat we ons herinneren dat we altijd welkom zijn in Gods liefdevolle armen. Een plek waar we mogen zijn zoals we zijn.

De fondsen die we verzamelen via de **Actie Vrijwillige Bijdragen** zijn van vitaal belang om de kerk open te houden en ze/haar in stand te houden. Op die manier kunnen we jaar in jaar uit die veiligheid blijven opzoeken om ons innerlijk te voeden met Gods nabijheid.

We zijn dankbaar voor alle bijdragen die we in 2024 mochten ontvangen, maar helaas hebben we het vooropgezette bedrag niet gehaald. Het begrote bedrag in 2025 is vastgesteld op € 78.000.

We zijn ervan overtuigd dat met een (kleine) inspanning zowel de huidige als nieuwe gevers in 2025 erin zullen slagen om het beoogde bedrag te behalen.

Ook dit jaar rekenen wij op u allen om onze kerk financieel te steunen. Wilt u uw bijdrage overwegen?

Veertigdagenproject

Zoals gebruikelijk in de **40 dagen voor Pasen staat er een collectebus**

halverwege de trap.

Dit jaar is de opbrengst bestemd voor het werk van *Protestantse Solidariteit* in Oost Congo. De oorlogen in Oekraïne en Gaza vragen veel van onze aandacht, maar ook in Congo vindt vreselijk geweld plaats.

Een rebellenleger heeft met steun van Rwanda de miljoenenstad Goma in Oost Congo veroverd en duizenden burgers zijn gevlucht voor de terreur. Dit alles tegen de achtergrond van decennia van etnische spanningen en de grote rijkdommen aan erts in de regio. Protestantse Solidariteit steunt diverse hulporganisaties in het gebied.

Vacature voor een secretaris (m/v)

De Verenigde Protestantse Kerk in België is op zoek naar een tweetalige administratieve secretaris (m/v) ter ondersteuning van de twee secretarissen die momenteel in de kerk werken.

U werkt in een team van drie personen:

- Secretaresse van de voorzitter
- Eerstelijns secretaris - Vertaler FR-NL-D
- Administratief secretaris

De rol van de secretaris (m/v) is het bieden van administratieve ondersteuning, archivering en gegevensbeheer.

Hij/zij past zich aan een grote verscheidenheid aan taken aan en is zeer veelzijdig.

Sollicitaties (CV - begeleidende brief) moeten gestuurd worden naar:

president@protestant.link

met als onderwerp "Sollicitatie secretaris".

Uiterste datum voor inzenden van kandidaturen: **20 april**

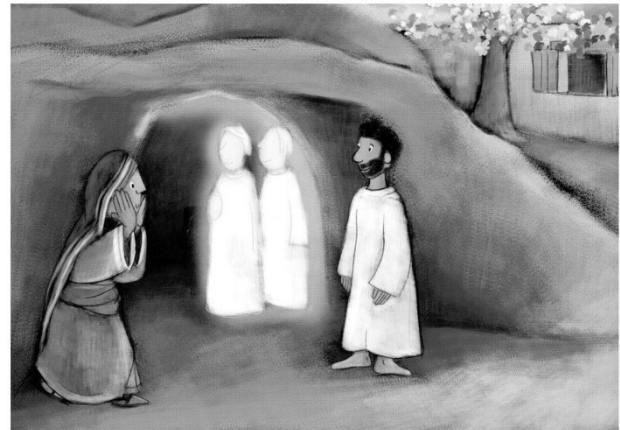
Startdatum: **1 juni**

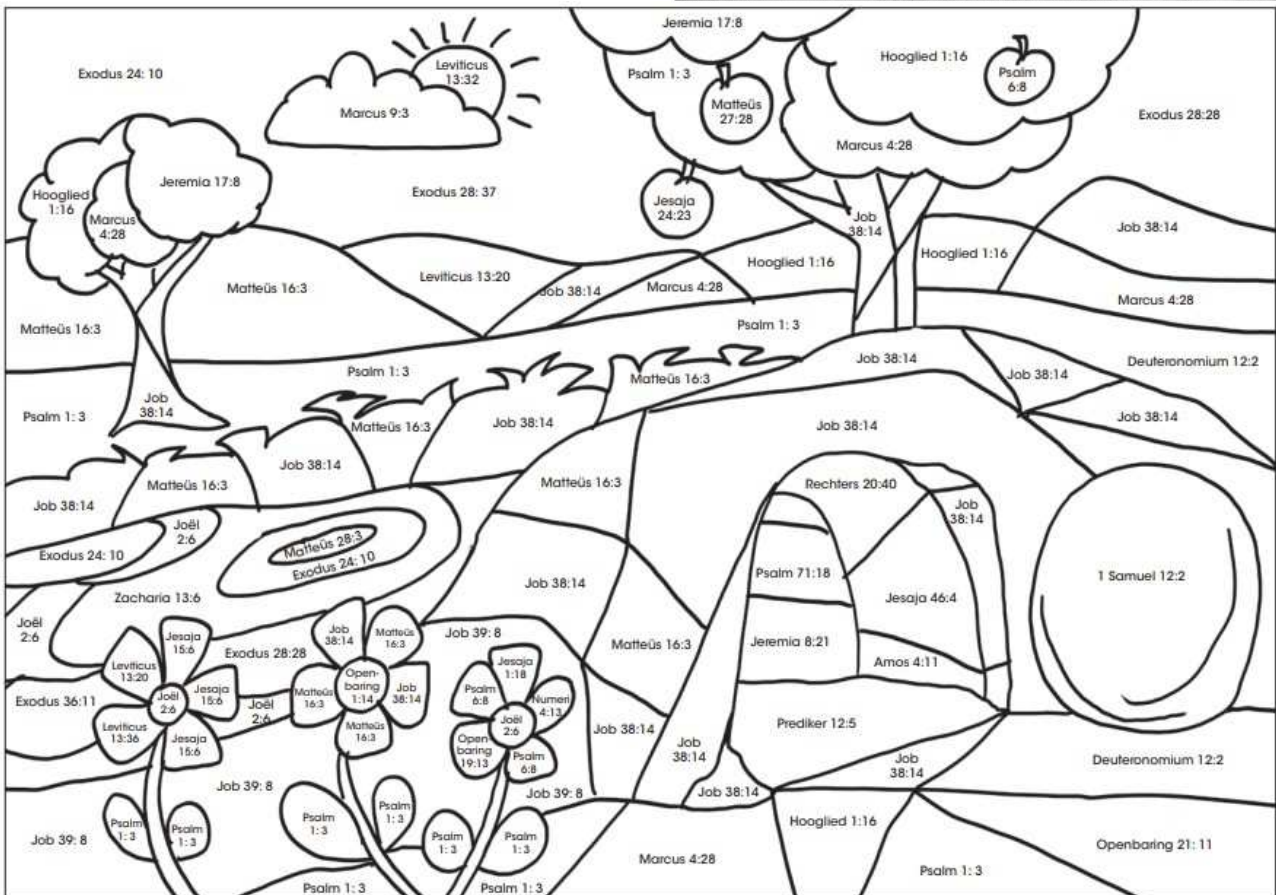
NBG/Bijbel Basics: “De tuin met het open graf” (Johannes 20:11-18)

Maar Jezus zegt: ‘Houd me niet vast.’ Dat bedoelt Hij zowel letterlijk als figuurlijk. Letterlijk, omdat Maria naar de andere leerlingen moet gaan om hun te vertellen wat ze heeft gehoord en gezien. En figuurlijk omdat Maria moet accepteren dat Jezus bij haar en de andere leerlingen weg zal gaan: Hij moet omhooggaan naar God de Vader.

Als Maria verdrietig bij het lege graf van Jezus staat, ziet ze opeens een man staan. Het is Jezus, maar dat heeft ze nog niet in de gaten. Ze denkt dat het de tuinman is. Pas wanneer Hij haar naam noemt, herkent ze Hem. Ze roept uit: ‘*Rabboeni!*’, dat betekent: ‘mijn meester!’, en ze is zo blij dat ze Jezus vastgrijpt.

Welke kleuren je moet hebben? Dat vind je als je de teksten hierboven in je Bijbel opzoekt. Best wel een werkje, maar je zult zien dat bepaalde teksten steeds terugkomen. Het valt dus wel mee. Veel sterkte en veel plezier ermee!

Contact

Protestantse Kerk Brussel

*Lidkerk van de Verenigde Protestantse Kerk
in België*

Kerkenraad

ds. Judith van Vooren, 0473 - 75 31 49
 ds. Douwe Boelens, 0474 - 47 32 43
 Anita Bultena (moderator), 02 - 734 52 13
 Lex Buddingh (scriba), 02 - 772 70 23
 e-mail: lex.buddingh@skynet.be
 Paola Vitulano (diaken), 0478 - 60 78 79
 Eugène Kitoko (diaken), 0485 - 02 49 12
 Anne Theo Seinen (diaken), 0495 - 71 97 49

Wijkcontactpersonen 2025

Centrum West

Antoinette Panhuis, 02 - 230 52 22

Noord

Annemarie Haverkorn, 02 - 460 42 86

Noordoost

Jacqueline Bastiaens, 02 - 767 67 35

Zuid

Jart Voortman, 02 - 358 57 29

Oost

Lieve de Geus-Everaert, 02 - 660 53 33

Erik Berghuis, 0497 - 06 51 25

Zuidoost

Janneke Wilbrenninck-van Oldenborgh,
02 - 687 63 91

Joke Bronkhorst, 02 - 687 91 92

Kinder- en Jeugdwerk

Kinderkerk (tot 12 jaar): Janneloes Bouman,
0472 - 92 06 09

Jeugdkerk (vanaf 12 jaar): Jart Voortman,
02 - 358 57 29

Catechese: ds. Judith van Vooren,
0473 - 75 31 49

Kerkgebouw

Nieuwe Graanmarkt 8, 1000 Brussel
 Website: www.protestantsekerkbrussel.be

Predikanten

regio Brussel: ds. Douwe Boelens
 (verantwoordelijk uitgever)
 Telefoon: 0474 - 47 32 43
 e-mail: dsdouweboelens@gmail.com

regio Wezembeek-Oppem, Tervuren en Overijse: ds. Judith van Vooren

Telefoon: 0473 - 75 31 49
 e-mail: jvanvooren7@gmail.com

Kerkelijk bureau en koster

Mark van Wechem
 02 - 512 03 67
 e-mail: info@protestantsekerkbrussel.be
 Het kerkelijk bureau is gesloten op maandag
 en dinsdag.

Dagelijks Bestuur

Bert Kuypers (voorzitter), 056 - 20 54 39
 Mark de Geus (penningmeester),
 02 - 660 53 33

Commissaris gebouwen

Theo Orie, 02 - 466 54 90

Archivaris

Wim De Hertogh, 02 - 267 66 76

Vrijwillige bijdragen

Ingrid De Hertogh-Vercruysse, 02 - 251 59 30

Bankrekeningnummers

(altijd op naam van Protestantse Kerk
 en BIC: KREDBEBB)

Zondagse collectes

BE22 7330 6608 7847

Vrijwillige bijdragen

BE22 4331 1627 6147

Diaconie: BE42 7350 3273 4454

Kerkbrief: (€ 20 per jaar, buitenland € 30)
 BE41 4331 1482 7110

Kerkkriebels: BE49 7350 0729 3071